

Aubrey Beardsley, Les Monseigneurs, Shervin Sheikh Rezaei en Praneet Soi

Stephen Calloway en Caroline Corbeau-Parsons, *Aubrey Beardsley*, Tate Publishing, Londen, 2020

‘*A new world of my own creation ... quite mad and a little indecent*’, dat lees je op de achterkant van Aubrey Beardsley’s catalogus gemaakt voor zijn overzichtstentoonstelling in Tate Britain in Londen in 2020.

Weinig mensen hebben die expo gezien, denk ik, ik zag ze ook niet, ook al zou ze nog naar het Musée d’Orsay reizen, helaas onverrichterzake ... want door het zich weer snel verspreidend virus was ze ook daar slechts enkele dagen te bezoeken. Maar het boek dat Tate Publishing uitgaft is bijzonder evocierend. Het heeft een zwarte linnen kaft, met goudkleurige diepdruk, binnenin heeft het dik en zacht geel papier met veelal paginagrote afbeeldingen. Beardsley, een Brits illustrator en ook schrijver (van het eind van de 19de eeuw) werd amper 25. Hij liet een bijzonder eigenzinnig en uniek oeuvre na dat zowel esthetisch als maatschappijkritisch was. Zijn invloed op het symbolisme, in Frankrijk bijvoorbeeld, kan moeilijk overschat worden.

Ik vermeld dit boek omdat de nogal maniëristische art-nouveau- of Jugendstilmotieven van Beardsley me op een of andere manier een denkkader geven voor het lezen van het boek *Comme si de rien n’était: Catalogue & Cahier Intime* van de jonge Belgische kunstenaar Thomas Renwart. Thomas is

textielkunstenaar, hij houdt atelier bij Nucleo in Gent. Hij is het enige overgebleven lid van het artistieke duo Les Monseigneurs. Zijn werk, dat hoofdzakelijk bestaat uit linnen wandtapijten, quilts en collages, is geïnspireerd op bloemen- en plantenmotieven. Maar dat klinkt meteen veel te eng voor Les Monseigneurs, zijn wereld is veel meer dan dat.

Nachtvinders, met hun harige poten, bevreemdende voelsprietten en donkere vleugels, vinden in collages, weefsel of borduursel hun weg naar de quilts en de wandtapijten die Renwart ontwerpt. En hoewel de wereld van Les Monseigneurs er één is van bloemen en lente, toch heeft het werk ook iets duisters en zwaars. Alsof het iets meedraagt.

Na een opleiding in mode wisselde Renwart de veelheid en overproductie van de mode in voor een terugkeer naar de bron: het ontwerpen van textiel. En *comme si de rien n’était*, werkt hij nu als Les Monseigneurs verder aan een oeuvre als beeldend kunstenaar. Met zijn reeks *Caméléon* werd Les Monseigneurs onderscheiden met de Henry van de Velde Award (de prijsuitreiking bij Bozar is gepland later deze maand). Ook voor deze reeks vertaalde Renwart – ditmaal samen met het Kortrijkse textielbedrijf Verilin – zijn grafische ontwerpen naar geweven textiel. Het resultaat zijn unieke stukken: wandtapijten waarvan je de inspiratie

Les Monseigneurs, *Comme si de rien n’était: Catalogue & Cahier Intime*, MER. B&L, Gent, 2021

kan lezen in het kunstenaarsboek *Comme si de rien n’était* en het vervolg binnenkort zal kunnen zien op *Partir dans la nuit*, een Extra Muros tentoonstelling georganiseerd door Bruthausgalerie bij het bedrijf Claessens Canvas in Waregem. Hoogstaande industriële productie en bijzonder creatief ontwerp worden op deze komende expo opnieuw samengebracht. Claessens Canvas is een plek beladen met geschiedenis. Het is één van de laatste bedrijven dat nog canvas produceert in onze contreien, Francis Bacon was er ooit klant, en Jackson Pollock ...

Comme si de rien n’était: Catalogue & Cahier Intime wordt ingeleid met een bijzonder poëtische tekst van Anne-Françoise Moyson. Het is de eerste, en niet te missen publicatie van de kunstenaar. (Verschijnt in februari bij MER. B&L)

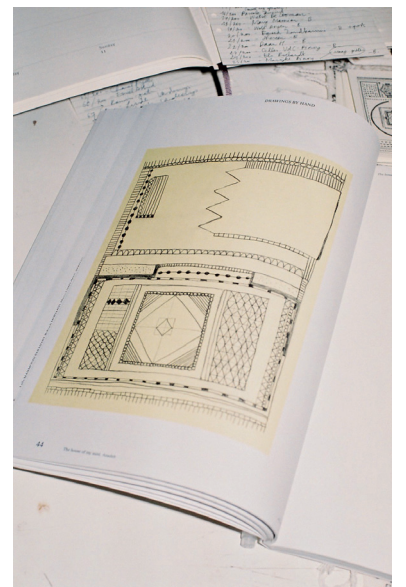
In de ateliergebouwen van Nucleo huist – naast Thomas Renwart – ook de Belgisch-Iraanse kunstenaar Shervin Sheikh Rezaei. Sheikh Rezaei is eigenlijk architecte, maar in het boek *ENSEMBLE, An Architecture of the Inbetween*, toont ze zich een

schoonheid men vanuit die positie al niet kan ontdekken. Mira de Boose, een documentaire filmmaker uit Leiden, introduceert ons tot een kleine bloemlezing films en gedichten gerelateerd aan het soefisme. Niloufar Nematollahi, die tevens de teksten in dit boek in het Farsi redigeerde, bekijkt als Iraanse dan weer de positie van ‘In-betweenness’ en duidt op het belang van het vertellen en in beeld brengen van persoonlijke narratieven om zo los te komen van standaardbeelden en een nieuw beeld te scheppen ‘dat zo accuraat en veelzijdig mogelijk’ is. Ze legt links tussen de westerse kunst en deze van het Midden-Oosten. Zo blijft ze graag hangen bij het werk van de Brusselse kunstenaar Evelyne Axell (1935-1972) wier oeuvre ze verbindt aan dat van een andere Brusselse, Hadassah Emmerich. Voor Shervin Sheikh Rezaei is transparantie bijzonder belangrijk, net als de eindeloze mix van betekenissen (seculier en profaan), culturen (westers en Iraans) en hun

protagonisten. Shervin Sheikh Rezaei is ‘on a mission’, ze zoekt contact, verbinding in de tegenstelling, om zo te komen tot de derde weg, een transcultureel pad. De inleiding tot dit boek werd geschreven door Shervin Sheikh Rezaei’s ‘good friend’ Weronika Zalewska, al lijkt dat een understatement gezien de indringende tekst over het verband tussen architectuur en poëzie die de auteur als inleiding tot dit boek schreef. *ENSEMBLE, An Architecture of the Inbetween* is een prachtig door Lien Van Leemput vormgegeven boek, dat in beperkte oplage is uitgegeven bij Art Paper Editions in Gent.

Het mooie aan kunstenaarsboeken is dat je ze op zoveel verschillende manieren kan lezen. Dat is ook zo met het boek *Anamorphosis* van Praneet Soi (1971, Kolkata, India). De titel en de kaft van het boek alleen al doen vermoeden dat in dit boek niets is wat het lijkt. En dat is ook zo. *Anamorphosis* is een

bijzonder genereuze artistieke duizendpoot die iedereen zijn plek onder de zon wil geven. Sheikh Rezaei leeft tussen twee culturen, de Iraanse en de Europese. Ze omschrijft deze situatie zelf als een ‘polyfonische’ plek, waar culturen met elkaar communiceren op daartoe voorziene vrijplaatsen waar niet zozeer politiek speelt maar vooral andere menselijke relaties. Ze stelt zich vragen: over culturele appropriatie en identiteit bijvoorbeeld. Sheikh Rezaei veruitwendigt deze gedachte van het ‘inbetween’ zijn in een architecturale tekening die ze op verschillende dragers en formaten uitvoert (3-D, als zeefdruk, als tapijt). Ze stelt vragen en tegelijk schrijven in het boek *ENSEMBLE, An Architecture of the Inbetween* een aantal jonge vrouwen, vrienden van de kunstenaar-architecte, een poging tot antwoord: Mira de Boose, Deveny Faruque, Niloufar Nematollahi en Oriana Lemmens. De teksten zijn stuk voor stuk pareltjes, ze vormen de epiloog van het boek, maar voor mij waren ze de toegang ertoe. De teksten gaan onder andere over de posities die men kan innemen tussen twee culturen, en over welke

Shervin Sheikh Rezaei, *ENSEMBLE, An Architecture of the Inbetween*, Art Paper Editions, Gent, 2020

productieplek, zegt Praneet Soi, ‘een plek waarin ik nieuw werk ontwikkel’. Op het eerste gezicht is dit een lieflijk boek met heerlijke, poëtische beelden van mozaïeken en olijfbomen, van in het wild groeiende bloemen en vriendelijke mensen. Maar wanneer ik met Praneet bel en hij me vertelt over de beelden in dit boek word ik heel stil. *Anamorphosis* (of anamorfose, volgens Van Dale een vertekende afbeelding, die er slechts vanuit een bepaalde hoek of onder bepaalde optische voorwaarden realistisch uitziet) vertelt – in gecodeerde termen welteverstaan – over zowel de bezetting van Kashmir als deze van Palestina, twee landen die ooit ingenomen en bestuurd werden door de Britten. Het vertelt ook over de gruwel van 9/11, en over mishandeling van moslims in de gevangenis van Abu Ghraib. Praneet geeft me een korte les in de geschiedenis van India en Pakistan en vertelt me over de parallellen tussen Kashmir en Palestina, en hoe de opsplitsing van beide landen in verschillende regio’s met verschillende mandaten het land volledig uitholt,

zowel politiek als maatschappelijk. Even terug was de kunstenaar op residentie uitgenodigd (door Mosaic Rooms) in Palestina. Hij was zo wijs om er niet onmiddellijk in de val te trappen van de retoriek rond de Nakba, maar integendeel de schoonheid van dit land voorop te plaatsen. Hij trok naar de Golan-hoogvlakte, naar Batir, Hebron en Jaffa, en liet zich er rondleiden door boeren en herders, hij liet zich inspireren door de flora. Hij aanhoorde verhalen van olijfboeren over olijfbomen die meer dan 2000 jaar oud zijn en door Romeinen geplant. Hij leerde hoe plantensoorten en landschappen rijk zijn aan geschiedenis. Achteraf koppelde hij de beelden van de Palestijnse landschappen aan het eeuwenoude ambacht van de mozaïekkunst in Kolkata. Net als in Palestina, waar boeren trachten te overleven door het cultiveren van hun eeuwenoude olijfgaarden, is ook in Kashmir dit oude ambacht nog springlevend. En zo ontstaat een collage van beelden en van geschiedenissen. Ergens in het boek lees ik: ‘*In Sebastia one can sense the ages residing in the landscape.*

Alexander the Great pillaged the area in 331 BC. Five years later he defeated King Porus in the Punjab. The region my father was born.’

Stephen Calloway en Caroline Corbeau-Parsons, Aubrey Beardsley, Tate Publishing, Londen, 2020
Les Monseigneurs, Comme si de rien n’était: Catalogue & Cahier Intime, MER. B&L Kunsthal, Gent, 2021
Shervin Sheikh Rezaei, ENSEMBLE, An Architecture of the Inbetween, Art Paper Editions, Gent, 2020
Praneet Soi, *Anamorphosis*, Book Works, Londen, 2020

Praneet Soi, *Anamorphosis*, Book Works, Londen, 2020

De Mosterd: Anastasia Bay

Sam Steverlynck

In deze rubriek polsen we waar kunstenaars de mosterd hebben gehaald voor hun (recente) werk. Deze keer heeft Anastasia Bay (1988) het over haar fascinatie voor Japanse prenten.

De titel van mijn expo bij Whitehouse Gallery, *Zillion Forefathers* (duotentoonstelling met Warre Mulder, ss), verwijst al naar de notie van invloed en inspiratie. Ik ben voor mijn nieuwe werk sterk geïnspireerd door Japanse prenten die hebben geleid tot heel wat kruisbestuivingen. Modernistische kunstenaars lieten zich inspireren door die prenten, wat Japanse kunstenaars op hun beurt verwerkten in hun latere productie. Ze veranderden hun manier van werken en composities door de westerse blik. Je hebt wel meer van dat soort uitwisselingen in de kunstgeschiedenis. Ik vind dat zeer intrigerend.

Mijn fascinatie voor Japanse prenten is eigenlijk begonnen na een bezoek aan het atelier van Claude Monet in Giverny. Hij had een enorme prentverzameling en die is me bijgebleven. Ik was vooral gefascineerd door de levendige kleuren en composities. Door die afbeeldingen later in reproducties te analyseren, merkte ik overeenkomsten met mijn eigen techniek en stijl: de afwezigheid van perspectief en volume, het kleurgebruik, de notie van leegte, de omlijnde contouren en het grafische aspect – het was nu eenmaal een medium dat bestemd was voor druk. Ik heb me niet specifiek laten leiden door een bepaalde periode binnen de Japanse prentkunst. Maar ik heb voor deze expo wel een aantal motieven en thema’s hernomen. Zo toon ik verschillende schilderijen rond het motief van de fluitspeler. Dat komt zowel voor bij de Japanse prentmakers als bij Manet. *Le Fife* van Manet werd indertijd door critici afgebroken door de afwezigheid van perspectief, het vlakke karakter en het vaalgroene kleurenpalet. Honoré Daumier noemde het schilderij spottend ‘de speelkaart’ door zijn gebrek aan diepte en perspectief. Ik toon ook vijf portretten van samoerai. Het is een reeks in pastel en kleurpotlood op papier op klein formaat. Ik heb het opgevat als een soort portretgalerie zoals in oude musea. Het zijn opzettelijk zeer schetsmatige werkjes, zoals voorbereidende studies. Het schilderij *Tomoe Gozen* stelt dan weer een vrouwelijke samoerai voor. We weten niet of ze echt bestaan heeft of het een legende is, aangezien vrouwelijke samoerai zeer uitzonderlijk werden afgebeeld in prenten. Ik vond het interessant om haar ook op te nemen in de expo door het genderverhaal.

Voor de twee sumoworstelaars heb ik opzettelijk de twee verschillende perspectieven verwerkt in één. Het is eigenlijk een knipoog naar een eerdere reeks die ik heb gemaakt rond in elkaar verstrengelde bokkers. Ik heb het hier als het ware *gejapaniseerd* door er sumoworstelaars van te maken (lacht). Dat *japanisme* laat me niet los. In Boghossian Foundation - Villa Empain stel ik in april tijdens LEAF (Limited Edition Art Fair) een reeks kimono’s voor die ik samen met Julien Saudubray heb gemaakt op basis van oudere

schilderijen op linnen die we hebben gerecupereerd. Ik merk dat ik vroeger meer losse thema’s en onderwerpen aankaarte, terwijl ik me nu meer ga verdiepen in een bepaald onderwerp. Ik werk rond hetzelfde motief of thema tot ik voel dat ik het heb uitgeput.

De eerste tentoonstelling die ik heb gezien en die me heeft aangezet om zelf kunstenaar te worden was met werk van Les Nabis en de impressionisten. Best grappig eigenlijk dat ik nu werk rond Japanse prenten, aangezien die kunstenaars er zo sterk door waren geïnspireerd. Zo is de cirkel rond.

Zillion Forefathers tot 14 februari in Whitehouse Gallery, Groot Park 2, Lovenjoel. Open vr-zo van 14-18 u. www.whitehousegallery.be

Anastasia Bay, *Sumo*, Acrylic on canvas, 200x160, The Whitehouse Gallery